

פרשת עמוס

עובדות חדשות

בשבוע הששי למשפט הגדול חדרה ה' עיפות לאולם בית המשפט. ההגנה הביאה את עדיה האחרונים בהפסקות גדולות בין אחד לשני, התביעה החלה לעסוק בהכנת הסיכומים.

שני הצדדים הבליטו לא פעם את החלטתם להמשיך במערכה עד הסוף, לא הסתירו את תוכניהם להביא את הפרשה בפני בית המשפט העליון, במידה ופסק הדין של בית המשפט המחוזי לא יראה להם. אולם כבר בשלב זה של המשפט, העתיד אולי עוד לקבל מפנה מכריע עם פרסום החלטתו של שר המשטרה בענין התיקים המחוסנים, הר כחה עובדה אחת למעלה מכל ספק. תהינה התוצאות הסופיות אשר תהינה: צמרת ה' משטרה היא מושחתת.

איש ובתו הקטנה, על ידם צעדו שני ג'טים וילד. אנשי החוליה עצרו את העגלה, בעל העגלה אמר להם שבתו מפחדת מפני היריות ששמעו מרחוק, ואז הורשו לליל לקחתה בעגלה ולהסיעה אל הכפר. מיד לאחר מכן ניתכה אש על שלושת הנותרים, ושניים מהם נהרגו.

בעברו לתאר את חלקו של כל אחד ואחד מהנאשמים במעשי ליל הוועות, הסי' ביר גילון כי המעשים החמורים ביותר נפלו על שכמו של מפקח ראשון גבריאל דהאן, מפקח המחלקה שנשלחה לכפר. דהאן עצמו, האשים גילון, הרג שלושה גברים מתוך קבוצה גדולה שהגיעה לכפר. הורה לשחרר את הנשים והילדים שבקבוצה ולשלחם אל הכפר.

מלינקי זמם מראש. נקודת ההגנה המרכזית תהיה לכל הדעות שאלת חוקיות הפקודה שניתנה לנאשמים. התביעה, הודיע גילון, "טוענת כי אלה שירו והרגו במסי' בות המתוארות, אשמים ברצח בכוונה תח' לה. היו אלה פקודות בלתי חוקיות ואנו נוכיח כי דין אחד לנותן פקודות אלה ולמבצעים אותן."

כמה מצירי ההוכחה העתידים להתגלות בעדויותיהם של 35 עדי התביעה, בתוכם קרובי הנרצחים, עדי ראיה וקציני צה"ל גבוהים: "קבוצת הפקודות" שניתנה על ידי סגן מפקח מחוזי שמואל מלינקי, מפקח הגדוד, ניתנה שלא כמקובל. בניגוד לתקנות הצבא הוזמנו לשיבה שבה ניתנו הפקודות גם מפקדי המחלקות. בכך רוצה התביעה להוכיח כי מלינקי זמם את הרצח מראש. הוכחה צפויה אחרת: גילון סיפר לבית המשפט כי אחד הקצינים שהשתתפו בשיבה שאל את מלינקי מה יש לעשות בתושבי הכפר החוזרים לבתיהם. תשובתו של מלינקי, לדברי גילון: "דינם של אלה כדין מפירי העוצר."

שמואל מלינקי עצמו, גבר בריא בעל שער אדמוני ומרכיב משקפים כהות, חיך כשהגיע גילון אל המשפטים המתארים את חלקו ברצח. פרקליטו, אשר לחיצק, גראה מרוצה לא פחות. לא היה ספק כי להגנה גירסה משלה מי תכנן את ליל הזוועות ומיהו ש' פקד את הפקודה הנוראה.

כשהוזמן השבוע ראשון עדי המשפט, רבי אלוף משה דיין, אל דוכן העדים על מנת להעיד על תוכן שיחתו עם אב בית הדין, התאמתה ההשערה כי המשפט יתפך לאחר המשפטים הגדולים ביותר בתולדות המדינה.

המחתרת

האסך עולה ויורד

האיש שירד בתחילת השבוע מטנור המש' טרה, לפני בית המשפט השלום בתל אביב, היה כבול בידיו וברגליו. שני בלשים תפסו בידיו, הובילו אותו לעני עשרות סקרים אל אולמו של השופט מקס צירנובילסקי. היה זה יוסף מנקס, המואשם בתיכנון רצח הד"ר ישראל קסטנר. עלידי זה שסיפק את הנשק והיה הרוח החיה ברצח זה."

מנקס התנגד להסרת כבליו. "אל תורידו אותם," קרא לקצין אהוד ספורטה. "אין לי מה להתבייש בהם. אם משהו צריך להת' בישי, זה אתם. אני לא עשיתי שום דבר!" בפנים האולם פנה הנאשם לעתונאים ב' תלונות חריפות על המשטרה. "הם מתנהלים כמו נאצים. מחזיקים אותי בחרב בלי חלון. כשהוציאו אותי לשמש שמו אותי ליד פחי האשפה. נוביק (הקצין לתפקידים מיוחדים במטה הארצי) אמר לי לשתף אתו פעולה ואז אנמור את כל העסק. נתתי לו הבטחה שאעזוב את הארץ אחרי שייגמר העניין." השופט שמע את בקשת באיכות המשטרה, שהודיע כי החקירה טרם הסתיימה, הסכים להאריך את מעצרו של מנקס בעשרה ימים נוספים.

כמו חתן. השני שירד אותו בוקר מ' טנור המשטרה היה זאב אקשמי. מראה פניו של הנאשם ברצח בכוונה תחילה היה כמראה פניו של חתן המובל לחופה. הצעיר המחרחר ורח כולו, שוחח בידירות עם ספורטה. "אין לי שום טענות נגד המשטרה," סיפר לעתונאים, "הם מתייחסים אלי יפה מאד."

הוא חיך בלבביות לכל באי בית המשפט, הקשיב בשמיעון נפש להחלטת השופט לעצרו לעשרה ימים נוספים. סניגורו, אלכסנדר טל, התעניין לדעת מתי יועבר התיק לפרק' ליטות, ספורטה הבטיח לעשות זאת עוד השבוע, כולם היו שבעי רצון.

אקשמי נקם, חיך לשומרינו וכעבור דקות ספורות עולם בסנור הירוק שהוביל אותו בחזרה למעצר. לאחר הארכת מעצרו של יעקב חרותי, ירד שוב מסך ערסל סמך על פרשת המחתרת.

צפה לגילויים על הרעת היחסים האישיים בין שר החוץ האמריקאי לבין מזכיר האו"ם.

החוק האמריקאי לבין מזכיר האו"ם. זאלס אינו רואה בעין יפה את שאיפותיו של האמריקאי לרכז בידיו את חוסי המדינות הבינלאומית ורואה בניצול הגוש האפרו-אסיאתי עלידי מזכיר האו"ם התפתחות הרת' סכנות למדיניות האמריקאית בעולם.

כתוצאה תנסה ארצות-הברית להרחיק את הדיון בבעיות הבינלאומיות ממוסדות האו"ם. הסכסכנותיה עם ישראל היה צעד ראשון בכיוון זה ואילו ועידת ברמודה באה לממש את הקו החדש במידה רחבה יותר.

הישובים בטחוניים-מדיניים יביאו את ישראל לעמדה של סירוב מוחלט להרשות לכוחות האו"ם להתמקם בצר הישראלי של קו שביתת הנשק. החישוב: במקרה כזה עשוי מזכיר האו"ם להוציא את הכוח הבינלאומי גם מעמדותיו בצד המצרי של הגבול.

מאחר שישראל סבורה כי נוכחותם של כוחות האו"ם בקווי שביתת הנשק אינה עשויה למנוע חידוש התוקפנות המצרית אלא להכביד על פעילותה ישראלית, היא תבכר להישאר פנים אל פנים עם המצרים.

צמיו שיפור ביחסי ישראל-יוגוסלאביה.

שבועות מספר לפני פרוץ הסיבוב השני נסלו חוגים יוגוסי' לאביים רשמיים את היזמה לחיסול ה' טיסכון בין ישראל ומצרים, אך ההצעה נתבטלה עם פרוץ מערכת סיני. עתה שוב מגלים מדינאים יוגוסלאביים נטיה לפעול בכיוון זה, דבר שישראל רואה בו גילוי ידידותי חשוב.

שלושה אורחים ערביים יבקרו בעתיד הקרוב בישראל.

השלושה הם ביסופים מארניים שיגיעו מהלבנון לחנוכת כנסייה חדשה, יקיימו מגע עם שלטונות ישראל בעניין פתרון בעיית תושבי הכפר בירעם שבנגלי ובעיות אחרות.

הארי גודמן יפגש השנה עם חביב בורג'סה.

המנהיג האנטי- ציוני התקף של אגודת ישראל העולמית, שפגישתו עם גמאל עבד אל נאצר הוכ' שלה בשנה שעברה עקב מיבצע סואץ, מקווה לשכנע את המנהיג הטוניסי' ואת שולטאן מארוקו כי אין זהות בין היהודים בארצותיהם לבין מדינת ישראל, לפתוח דרך חדשה אל העולם הערבי.

למרות שהממשלה יצאה ממשבר הנסיגה ללא זעזועים קואליציוניים, יתגלו בקרוב בקיעים בקואליציה הממשלית.

הגורם לכך תהיה פעילותה של מפ"ם בקרב הפועלים, סביב דרישתה לא להסכים לתוכנית הכלכלית של הממ' שלה בקשר למדד יוקר המחיה ופיטורי היעל, ולהחיש את מימוש הפעולות להקלת האבטלה.

בשורה טובה לבעלי מכוני ניות: בקרוב יבוסל יוס השבתון.

השבוני של הרכב ואילו הארץ תחולק לשלושה איזורי-תנועה, במקום החמישה הקיימים כיום.

המאבק על כסא המפקח הכללי של משטרת ישראל נכנס לשלבו המכריע.

מול שני המועמדים משורות הצבא, ששםם הזוכר כירוש' תפקידו של יוזקאל טהר, אחרי עמדתו האומללה במשפט עמוס, מופיע גם מועמד מתוך שורות המשטרה עצמה: מפקד מחוז ירושלים, לוי אברהם.

קארטל מסוכן חדש נוצר במדינה: 80 קבלני רמת-גן, הזועקים בשאר ימות השנה נגד החזקת היוזמה הפרטית, הסכימו ביניהם שרק אחד מהם יכול להציע הצעה לקניית מגרש כל שהוא בעיר, כדי לחסל את התחרות בין הקבלנים עצמם ולשבור את מחירי בעלי המגרשים.

שערוריה מוזרה מתבשלת בחברת החשמל.

התחנה החדשה בצפון תל-אביב, בה הושקעו 20 מיליון ל"י, נתברר כי שתי הסוביניות שהובאו אינן כשרות לשימוש — אצל האחת התעקס הציר המרכזי, בעוד השניה שבורה. אותה שעה מתכוננת החברה להשקיע 100 מיליון ל"י נוספות בפיתוחה.

שכר הדירה יעלה בחמישית בכל רחבי הארץ.

הסוחרים ובעלי הבתים מתכוונים להתפשר, על העלאת שכר הדירה מ'150 עד 180 אחוז (100 אחוז — השכר בשנת 1949). הנפגעים העיקריים יהיו דיירי האפוסרופוס, מאחר שבבנינים אלה הבסיס לחישוב הוא השכר של שנת 1952.

אזור תעשייתי חדש יקום באזור חיריה.

רכשה שם שסחי אדמה חדשים נרחבים לפיתוח תעשייתי.

המשבר בענף הלול יתחל.

אחרי שהממשלה הקציבה סוף-סוף 20 מיליון ל"י לייבוא מספוא.

קצין ספורטה (ימין) מלווה את החשוד מנקס כבול-הידים

חשוד אקשמיין וסניגור טל בבית המשפט

נוביק הציע לשתף פעולה

על דוכן העדים עלו השבוע, בזה אחר זה, כורייזופיוף. בתשובה לשאלותיו השקי' טות אך החודירות של הפרקליט שלמה תוסידיכהן, היו בפיהם כמה עובדות חדשות:

● המפקח הכללי של המשטרה יתקאל טהר התערב באופן אישי בסיכסוך שפרץ בין חברת כורים. בה שותף סגן המפקח הכללי, לבין כורי זיפיוף אחרים. לאחר שהנפגעים התלוננו, צילצל לעמוס בן-גוריון כדי לקבל את הסברו שלו על הפרשה. טהר, בעדותו, הכחיש כזכור כי שמע ארפעם על סיכסוך זה.

● חברת כורים התקבלה כחברה למרכז הויפיוף, שאיגד חלק גדול של כורי הזיפ' זיף, רק אחרי שהתברר לאנשי המרכז כי לא יוכלו להילחם עם חברת כורים. הנתמכת עלידי כוחות רבי-השפעה.

● לאור עובדות אלה, אין תמורה כי שותפות כורים לא להצה על שותפה החדש עמוס בן-גוריון להכניס לקופה את חלקו בהשקעה, בסך 1000 ל"י. שותף זה שלם עד היום רק 500 ל"י, שהכניס לו, כשותף בלתי-פעיל בעסק, רווחים של 925 ל"י. עדויות אלה, שהפליגו הרחק מתחומי הדל שהתפרסם בחוברת שורת המתנדבים ה' משמשת עילה למשפט, הוכיחו כי גם פיר' סומי העולם הזה בדבר עיסקותיו ודרך חייו של עמוס בן-גוריון היו זהירים הרבה יותר מכפי שהיה זהיר התובע עצמו.